

Veritas vincet

Vilniaus reformatų žinios

Dabar pasilieka tikėjimas, viltis, meilė, šitie trys; bet jų didžiausioji yra meilė I Kor.13:13

1998 gruodis Vilniaus ev. reformatų parapijos tarybos ir seniūnų tarybos informacinis leidinys Nr. 2.

SU KALĖDŲ ŠVENTĖMIS IR NAUJAISIAIS METAIS !

Vilniaus reformatų parapijos taryba ir seniūnų taryba nuoširdžiai sveikina visus Lietuvos reformatus su Kalėdomis - Kristaus gimimo švente ir Naujaisiais Metais !

Tegu Naujieji 1999 metai atneša visiems džiaugsmą, laimę ir tikėjimą, kad mūsų sunkumai negrižtamai nueitų į praeitį ir sulauktume šviesios mūsų Bažnyčios atgimimo šventės. Šia proga tieskime vieni kitiems meilės ir pagarbos ranką, pamiršę nesutarimus ir nuoskaudas, prašykime Viešpatį padėti mums statyti tikėjimo rūmą, nes "Jeigu Viešpats Dievas nestato namų, tai veltui vargsta tie, kurie juos stato". Psl.127.1

Stovėdami prie Naujųjų Metų slenksčio pamąstykite, ką gera padarėme ir ko nepadarėme. Daug kas prisimins 1998 metus kaip sunkių išbandymų metus. Bet praėję metai nenuėjo veltui. Bažnyčios laivas nors ir lėtai, plaukia pirmyn gerąja kryptimi. Viskas vyksta Dievo valia. Jis yra mums Kelias, Tiesa ir Gyvenimas, teikia pagalbą, ramybę ir malonę tiems, kurie Juo pasitiki. Tad tikėkime, kad su Aukščiausiojo pagalba nugalėsime sunkumus ir Naujais 1999 metais išsipildys visi mūsų troškimai.

Linksmų Kalėdų ir laimingų Naujųjų Metų !

Parapijos taryba ir seniūnų taryba

Ordinacijos pamaldos

Iš tiesų, iš tiesų sakau jums, kas neįeina pro duris į avidę, bet pro kitur įlipa, tas yra vagis ir plėšikas.

O tas, kuris įeina pro duris, yra avių ganytojas. Tam durininkas atidaro, ir avys klauso jo balso. Jon. 10,1-3

1998 metų gruodžio 6 dieną Kėdainių reformatų bažnyčioje buvo ordinuotas diakonu Varšuvos Evangeliškos teologijos fakulteto absolventas magistras Rimas Mikalauskas.

Gruodžio 6 d., sekmadienis buvo iš tiesų ne tik labai džiaugsminga, bet ir didžiai reikšminga diena mūsų Bažnyčios gyvenime. Apie tai liudija iš visų Lietuvos pakraščių suvažiavę reformatai į geografinį centrą - Kėdainius. Seniai jau nematė XVI a. kunigaikščių Radvilų statyta reformatų bažnyčia tiek žmonių vieningai giedančių padėkos ir liaupsės giesmę Viešpačiui: "Širdy altorių Tau sukrovę, mes giedam, skelbiam Tavo šlovę!" Giesmė išties gražiai skambėjo, nes ją giedojo ne tik jungtinis Vilniaus reformatų choras, vadovaujamas E.Meškausko, bet ir gausiai pagerbti Rimą suvažiavęs jaunimas. Jei šiaip įprasta bažnyčioje matyti daugiau amžiaus ir vargų išvogtus veidus, tai tądien visur švietė jauni, besišypsantys, džiaugsmingi mūsų jaunuolių veidai. Nors buvo labai šalta, bet jaunimą šildė jaunystė, karštos širdys, nė vienas nepasitraukė iš bažnyčios,

išbuvo visas dvi valandas ir labai audringai, jaunatviškai džiaugsmingai pasveikino savo draugą, vasaros stovyklų sielą, dabar jau kunigą Rimą Mikalauską.

Į ordinacijos pamaldas buvo kviesta atvykti daug užsienio svečių: mūsų globėjų ir patarėjų iš Vokietijos, Lenkijos, Amerikos, Olandijos. Deja, šaltas oras, ligos daugumai jų sutrukdė atvykti. Labiausiai gailai, kad šiose išskilmėse dėl ligos negalėjo dalyvauti mūsų Bažnyčios vyriausias amžiumi ir laipsniu kunigas senjoras Petras Čepas. Pagal 1636 m. išleistą "Didžiąją Agendą", kurios laikėsi mūsų tėvai daugiau 400 metų, ordinacijos pamaldų visa liturgija remiasi kunigo senjoro suteikimu jaunam Bažnyčios tarnui diakono pareigų ir jo pasižadėjimų bei priesaikos priėmimu. Šias apeigas, nesant kun. senj. P. Čepui, atliko kun. A. Kvedaravičius kaip vienintelis likęs reformatų kunigas. Be jo, rankų uždėjimo ceremonialą atliko ev. liuteronų vyskupas Jonas Kalvanas ir Reformatų aljanso atstovas, svečias iš Vokietijos Miroslavas Danyšas. Taip pat ordinacijos pamaldose dalyvavo ir sveikinimus bei linkėjimus nuo tikėjimo draugų iš Amerikos perdavė kunigė Jane Holslag, talaru aprenė LERB Sinodo (Vilniaus) Kolegijos prezidentas Rimas Jankūnas. Po rankų uždėjimo ant ordinuojamojo galvos palaiminimo šventai Bažnyčios tarnystei naujasis diakonas pasakė pamokslą, pasiremdamas laiško Romiečiams 15, 4-13 žodžiais. Visi klausėsi ir tikėjo jo žodžiais, nes Rimo balsas skambėjo ramiai, bet įtaigiai, meile ir gerumu švietė jo akys. "Į Lietuvos Reformatų Bažnyčią atėjo kunigas", - daugelis pagalvojo ir su juo susiejo viltis apie Bažnyčios ateitį, santarvę, gerovę. Trumpą, fragmentinį pasakojimą apie ordinacijos pamaldas norisi užbaigti žodžiais iš pamokslui pasirinkto lozungo: "Vilties Dievas tepripildo jus visokiu džiaugsmu ir ramybe tikėjime, kad Šventosios Dvasios jėga jūs būtute pertekę viltimi". Rom. 15, 13.

D. Gudliauskienė

Dieviškumo dvelktelejimas žmogaus širdin

Turėjau malonę dalyvauti kun. Rimo Mikalausko ordinacijoje. Nors labai sušalau ilgų ordinacijos pamaldų metu, bet giedra nuotaika tuomet vyravusi Kėdainių reformatų bažnyčioje mane lydi iki šiol. Ši giedra nuotaika kyla ne iš žmogiškųjų emocijų, nes emocijos turi savybę greitai keistis. Visas ordinacijos pamaldas buvo persmelkusi ypatinga "priartėjusios dangaus karalystės" nuojauta. Manau, kad šį pojūtį patyrė ne vienas dalyvavęs toje Bažnyčios šventėje. Šių pojūčių aprašinėti neverta, nes nėra kalbos, kuri galėtų išreikšti dieviškumo dvelktelejimą žmogaus širdin. Todėl tokiais atvejais galima kalbėti tik netiesiogiai, palyginimais, alegorijomis. Netiesiogiai kalbėdamas apie šį subtilų džiaugsmingos krikščioniškos bendrystės pojūtį, apie dabar jau kunigo Rimo Mikalausko asmenį noriu kalbėti tiesiogiai. Nesiruošiu kun. R. Mikalausko liaupsinti, nes pažįstu jį tik formaliai. Bet noriu pasidalinti savo pastebėjimais, kurie mano nuomone sudarė pagrindą atsiskleisti tam giedrumo pojūčiui. Žinant sudėtingą dabartinę mūsų Bažnyčios padėtį, labai džiugina tai, kad po Valstybės atgimimo praėjus dešimčiai metų pagaliau kunigu buvo ordinuotas jaunuolis igijęs aukštąjį teologinį išsilavinimą. Gautas mokslas suteikia reikalingų žinių bagažą kvalifikuotam kunigo darbui. Tačiau labiau džiugina kita. Pastebėjau, kad naujojo Bažnyčios darbuotojo sakomi pamokslo žodžiai natūraliai, be jokios aktorystės požymių išplaukia iš jo dvasios, nes balso tonas, veido išraiška ir mimika atitiko jo sakomų žodžių prasmę. Tai reiškia, kad išorinis elgesys atitinka žmogaus širdį, žmogaus dvasią. O tai teikia vilties, jog tikintiesiems tarnaus tikras kunigas. Džiaugiuosi, nes tai pranašauja, kad Bažnyčiai tarnaus harmoningas savo vidumi ir ramaus proto žmogus. Džiaugiuosi, nes esu giliai įsitikinęs, kad toks žmogus gali vesti Bažnyčios narius Kristaus meilės link. Žmogus, kuris moka nuoširdžiai šypsotis. Pastebėjau, kad naujasis Bažnyčios tarnas rūpinasi šaładniais žmonėmis labiau, nei savo ordinacijos iškilme, nes maldaujamai žiūrėjo ilgai giedančio choro link ir net bandė trumpinti jam sakomus pagyrimus ir linkėjimus. Pagalvokime, ar daugelis taip pasielgtų? Dar kartą sakau, aš negiriu, tik stengiuosi analizuoti savo pakilios nuotaikos priežastis. Šie maži pastebėjimai yra tam, kad parodytų reikšmingiausią šios ordinacijos vertybę - dvasines savybes, kurios yra svarbiausios kunigo darbo kvalifikacijoje. Dvasinė kvalifikacija yra nepalyginamai reikšmingesnė nei formalus aukštojo teologinio mokslo baigimas. Jos neišmokstama jokioje Akademijoje, sunku apsimesti ją turint, nes tai yra malonė iš Dievo ir yra suteikiama už tyrą ir nesavanaudišką tikėjimą. Kodėl aš nevardinu konkrečių ordinacijos pamaldų faktų, o kalbu apie sunkiai apčiuopiamas žmogaus dvasines savybes, kurios kitiems gali neatrodyti svarbios? Nes žinau, jog

Bažnyčios pamatus sudaro būtent šios neapčiuopiamos meilės savybės. Jeigu nėra šių tiesos ir meilės savybių, jokie organizaciniai įstatai ir kanonai patys savaime nepajėgs išlaikyti Bažnyčios, juo labiau jos sukurti. Be šių savybių neįmanomas susiklausymas, bendras darbas. Savybės, kurios kyla iš mylinčių širdžių ir nurodo į krikščionybės esmę. ...Neapčiuopiamosios savybės, be kurių Bažnyčia tampa tik istoriškai pagrįsta moralinio diktato institucija, be kurių bet kokia veikla atneša tik blogus vaisius. Šie blogi vaisiai jau tampa apčiuopiami, realūs, visiems matomi, bado akis.

Šventų Kalėdų proga visiems Lietuvos Evangelikų Reformatų Bažnyčios nariams linkiu su nauja viltimi žvelgti į ateitį ir, jei norime būti atpirkti iš blogos padėties Bažnyčioje, turime dar kartą prisiminti svarbiausią ir švenčiausią Atpirkėjo mokymo tiesą: "Mylėk Viešpatį, savo Dievą, visa savo širdimi, visa savo siela ir visu savo protu." Šitas yra didžiausias ir vyriausias įsakymas. Antras lygiavertis yra: "Mylėk savo artimą, kaip save patį". Ant šitų dviejų įsakymų laikosi visas įstatymas ir pranašai." / Mat. 22,37-40 /

Tomas Šernas

Klaipėdos Universiteto Evangeliškosios Teologijos Katedros studentas

Jono Kalvino Bažnyčios sutvarkymas

Kalvinas gerai žinojo, kad Bažnyčios sėkmingai veiklai būtini atitinkami tvarkos dėsniai. Todėl jis 1541 m. grįžęs į Ženevą pirmiausiai ir pasirūpino paruošti Bažnyčios, parapijų tvarkymo nuostatus. Ženevos generalinė taryba jo paruoštą projektą su kai kuriomis pataisomis priėmė tą pačių metų lapkričio 20 d. "Ordonnances Ecclesiastiques" ("Bažnyčios nuostatai") - taip vadinosi J.Kalvino darbas nuo to laiko paskelbtas Bažnyčios įstatymu, juo rėmėsi ir Lenkijos - Lietuvos reformatai ruošdami savo "Didžiąją Agendą"/1637/.

Pagal šį įstatymą žmonės, dirbantys bažnytinėse tarnybose, buvo skirstomi į keturias grupes: kunigų, daktarų /mokytojų/, presbiterių /vyresniųjų/ ir diakonų. Kunigų pareigos buvo pamokslauti, rūpintis žmonių dvasiniais reikalais. Jie privalėjo gerai žinoti Šv.Raštą, mokėti skelbti Evangeliją, dorai ir dievotai gyventi. Kunigai kartą į savaitę rinkdavosi nagrinėti tikėjimo tiesų. Jie taip pat egzaminuodavo kandidatus į kunigus. Pripažintą tinkamu, taryba Apaštalų pavyzdžiu, uždėjęs rankas ant kandidato galvos, palaimindavo, ir jis tapdavo išventintu į kunigus.

Kalvinas labai aukštai vertino kunigo pareigas. Jis sakė: "Ganytojo /kunigo/ urėdas yra svarbesnis ir reikalingesnis už saulės šviesą ir šilumą, už valgymą ir gėrimą". Kunigai, Kalvino nuomone, turi būti "žemės druska, pasaulio šviesa, Dievo pasiuntiniais, Bažnyčios stulpais".

Antrą grupę sudarė daktarai. Tai mokytojai, teologijos ir tikėjimo mokslo žinovai. Jų pareiga buvo aiškinti Šv.Raštą, mokyti, šviesti, auklėti žmones.

Presbiteriai - vyresnieji. Tai rinktiniai vyrai, kurie pasižymėjo rimtumu, dievotumu ir didele meile savo bažnyčiai. Juos rinkdavo taryba. Presbiterių pareigos buvo: dalyvauti Konsistorijos posėdžiuose, lankyti parapijiečius, daboti, kad jie gyventų pagal krikščionišką tikėjimą, klystančius tėviškai griaudenti, neklaužadas atiduoti Konsistorijos teismui ir t.t.

Diakonų pareiga buvo rūpintis beturčiais, ligoniais, seneliais, našlaičiais.

Taigi, J.Kalvino "Bažnyčios nuostatai" nebuvo vien teorija, bet glaudžiai rišėsi su praktika, gyvenimu.

Kun.A.Balčiauskas

Perspausdinta iš 1939 metų "Sėjėjo"

**Sinodo Kolegijos Prezidentui, reformatų Bažnyčios kuratoriui, rašytojui
Petruui Zablockui 1999 m. sausio 3 d. sukanka
85 -ri metai**

Gerbiamas Jubiliate,

Vilniaus ev. reformatų parapijos nariai nuoširdžiai sveikina Jus 85 - jo gimtadienio proga. Džiaugiamės, kad Jūs, nežiūrint metų naštos, einate labai atsakingas Bažnyčios Sinodo Kolegijos vadovo pareigas ir taip nuoširdžiai padedate atgimti Bažnyčiai. Jums pačiam patyrusiam tiek daug skausmo gerai suprantamos ir mūsų visų bėdos. Būkite žvalus dar ilgus metus, o pergyventas negandas ir džiaugsmus teatspindi Jūsų jautrūs poezijos posmai. Telydi Jus Aukščiausiojo palaima nelengvame gyvenimo kelyje.

Parapijos taryba ir seniūnų taryba

* * *

Negi jau saulė nebegriš iš marių,
Nusilpusi pradings tarp vandenių,
Tamsa užgoš, net vėjas jau vakaris
Čia nebeleis išbrist iš sutemių.

Savos Tėvynės vis ieškojai,
Nors rodos buvo ji šalia,
Tu supratai, gerai žinotai,
Kokia čia kankinio dalia.

Giesmė sušalus nyko tolumoje,
Tyli malda tik glaudės prie širdies,
Kol ji skubėdama dar nesustojo
Prie dangiškojo poilsio stoties.

Lyg skausmo taurę jau išgėręs,
Ėjai tamsoj ir vis klupai,
Lyg kažkur praeitį pabėręs,
Net savo vardo neradai.

Vien liūdesį jaunystė Tau dainavo,
Raudovo motina balsu klaikiu,
Kur net pašvaistės skausmuose dejavo,
Dabar lyg sapną prisimint baugu.

Sunku nupinti margą raštą
Iš praeities gilių žaizdų,
Gal vienas toks pasaulio kraštas,
Kur nėra veido be randų.

Dar vis skrendi lyg tas balandis baltas,
Nors apšarmoję Tavo smilkiniai.
Kodėl, o Dieve, Tu nekalta
Mylėdamas taip nubaudei žiauriai.

Tegu aplink vėl bala ievos
Ir skamba vyturio giesmė,
Žiedais išpuoštos žalios pievos
Gyvybės trykšta vėl versmė.

J.Jasiukėnas

Aš pats turiu pasikeisti

Šis pasakojimas apie žmogų, kuris dažnai pykdavo. Kartą jis nusprendė įstoti į vienuolyną ir atsikratyti kasdienių dalykų, kurie jį pykdė. Vėliau vyras panorė tapti atsiskyrėliu, nes kiti vienuoliai jį erzino. Pasiėmęs tik molinį ąsotį, kad galėtų pasisemti iš šulinio vandens, jis pasišalino gyventi vienas. Viskas klojosi gerai, kol vieną dieną grįždamas namo su sklidiniu ąsočiu, jis paslydo ir išpylė vandenį. Tada jis dar kartą ėjo vandens ir vėl paslydo, ir vėl išpylė. O trečią kartą, kai benešant vandenį vėl nutiko tas pats, žmogus iš pykčio sviedė ąsotį į uolą ir sudaužė į šipulius.

Ir tik tuomet suprato, koks jis kvailas buvo. Jam nebuvo jokios priežasties pykti ant vandens bei ąsočio, ir jis suvokė, kad tik jo būdas buvo piktas. "Aš neteiskus - pasakė jis sau - manyje yra blogas mano būdas. Nėra prasmės keisti aplinkybes, aš pats turiu pasikeisti." **Ar kada jautėte, kad atėjo laikas keistis?**

Iš Škotijos West End Congregation Church parapijos laikraščio vertė I.Cuprevaitė

NAUJOS KNYGOS

“Lietuvos reformuotos bažnyčios” - istorinė apžvalga

Šių metų lapkričio 3 dieną Lietuvos istorijos institute Vilniaus visuomenė buvo supažindinta su neseniai Vokietijoje išleista knyga “Lietuvos reformuotos bažnyčios” - istorinė apžvalga /”Die reformatorischen Kirchen Litauens” - ein historischer Abriss/. Knygą vokiečių kalba išleido M.Liuterio leidykla Erlangene. Knygos leidimo organizatoriai ir redaktoriai: Heidelbergo universiteto bibliotekos darbuotojas Arthur Hermann ir žymus istorijos profesorius Wilhelm Kahle /mirė 1998 m./

Knyga susideda iš šių skyrių: “Reformatų bažnyčios Lietuvoje iki 1795 metų” - autorė dr.Ingė Lukšaitė, “Evangelikų bažnyčios nuo 1795 iki 1918 metų” - dr.Aldona Prašmantaitė, “Lietuvos Ev. liuteronų bažnyčia nuo 1915 iki 1940 metų” ir “Lietuvos Evangelikų bažnyčios 1940 - 1950 m.m.” - Arthur Hermann, “Lietuvos Ev. reformatų Bažnyčia 1915 - 1940 m.m.” ir “Evangelikų teologijos fakultetas Kaune” - dr. Marija Gražina Slavėnienė, “Lietuviškasis liuteronizmas Rytų Prūsijoje” - dr.Albertas Juška.

Knyga apima laikotarpį nuo Reformacijos pradžios Didžiojoje Lietuvos Kunigaikštystėje XVI a. iki šių dienų. Tai bandymas plačiau pažvelgti į tuometinius ir pastarojo amžiaus konfesijų santykius, istoriniu požiūriu vertinti Reformacijos atsiradimą, išplitimą ir jos nesekmes. Apie tai Europos ir kitose šalyse dar iki šiol tebesklando miglotas istorinis supratimas. Vokietijos intelektualus ši tema jau seniai domino, nes daugiau informacijos archyvuose yra sukaupta ne Lietuvoje. Lenkų ar vokiečių kalba paskelbti pavienių tyrinėjimų rezultatai, be abejo, negalėjo ir negali užpildyti šios istorinės spragos. Todėl šios knygos leidėjai ypač vertina Lietuvos istorikų įsijungimą į darbą. Lietuviškasis Reformacijos supratimas ir istorinis vertinimas ne tik Vokietijai, bet ir kitoms šalims turi didžiulę mokslinę vertę. Juk Lietuvos Reformacija yra daug ką paėmusi iš Europos, mokėjo pritaikyti savo kultūrai ir dabar turi tokį patyrimą, kuris gali būti naudingas ir įdomus kaip grįžtamasis ryšis atgal į Europą. Tai ypač domina Vakarų Europos žmones ir tai liudija šios knygos išleidimas. Dar laukia nemažas darbas šią knygą leidžiant lietuvių kalba.

J.Jasiukėnas

Fundamentalusis Jono Kalvino traktatas “Krikščionių tikėjimo pamokymas”

Neseniai mūsų knygynuose pasirodė Rusijos Valst. Humanitarinio Universiteto leidyklos rusų kalba išleistas didžio reformatoriaus Jono Kalvino (1509.VII.10 - 1564.V.27.) svarbiausio veikalo “Krikščionių tikėjimo pamokymas” pirmas tomas (1 ir 2 knygos). Tai pagrindinis protestantiškos teologijos veikalas, išverstas į visas Europos kalbas, kinų, japonų ir kt.Azijos bei Afrikos tautų kalbas. Iš prancūzų 1957 metų leidimo knygą išvertė A.D.Bakulovas, recenzavo Rusijos Reformatų bažnyčios kunigai Jevgenijus Kaširskis ir Vladimiras Locmanovas. Pagal galimybes mėginsime Jus supažindinti su kai kuriomis šio svarbiausio reformatų tikėjimo žmonėms veikalo ištraukomis.

Trumpa traktato “Krikščionių tikėjimo pamokymas” sukūrimo istorija.

Jonas Kalvinas gimė ir vaikystę praleido nedideliame Prancūzijos miestelyje Nuajone. Mokėsi Paryžiaus Universitete, studijavo teisės mokslus Orleane ir Burže. Nustojęs domėtis teise, įsigilino į klasikinę literatūrą. Tuo metu Prancūzijoje jau buvo prasidėjusi religinė krizė, sukelta Liuterio mokymo. Kalvino draugas Nikolias Kopas paskiriamas Universiteto rektoriumi. Inauguracijos proga Kalvino padėtas parašyti Rektoriaus Kreipimasis aiškiai parodė protestantiškas draugų pozicijas, ryškiai Liuterio pažiūrų įtaką. Dėl to Kalvinui tenka bėgti ir beveik metus slapstytis nuo karaliaus valdžios. 1534 m. gegužės 4 d. J.Kalvinas grįžta į Nuajoną, atsisako katalikų bažnyčios beneficijų ir visam laikui nutraukia ryšius su ja. Nuo to meto J.Kalvinas pradeda naują gyvenimo periodą, visą savo laiką, energiją, protą paskirdamas Evangeliškam tikėjimui skleisti ir aiškinti. Jau 1534 m. pradeda rašyti savo svarbiausiąjį veikalą. Tuo metu Prancūzijoje sustiprėja protestantų persekiojimas: daugelis jo draugų ir bendraminčių uždaromi į kalėjimus, kasdien dega laužai. J.Kalvinas palieka Prancūziją ir išvyksta į Bazelį. Prancūzų karaliaus dvaras skleidžia pasiteisinimus, kad persekiojami anabaptistai ir maištininkai. Kalvinas nutaria, kad jis negali ramiai sėdėti ir tylėti, kai teisinamas siaubingas kraujo liejimas ir šmeižiami žmonės, mirštą už tikrą tikėjimą, evangelijos skleidimą. Karalius net mėgina uždrausti knygų spausdinimą. Šių įvykių įtakoje ir parašytas “Pamokymas”.

1536 m. kovo mėn. knyga buvo atspausdinta. Lotyniškas veikalo pavadinimas skambėjo taip: *Krikščionių tikėjimo pamokymas, apimantis beveik visus dievobaimingumo principus ir visa, kas reikalinga mokymo apie išgelbėjimą pažinimui. Veikalas tikrai naudingas perskaityti visiems žmonėms siekiantiems dievobaimingumo, išleistas su Kreipimuisi į krikščioniškiausią Prancūzijos karalių, kuriame ši knyga pateikta kaip Tikėjimo išpažinimas. Autorius Žanas Kalvinas iš Nuajono. Bazelis. MDXXXVI.*

1536 m. išleista traktatą sudarė 6 skyriai. Keturi buvo tipiškai to meto krikščionių mokslo veikalams: apie Įstatymą, Tikėjimo simboliai, Viešpaties malda, Krikštas ir Šv. Vakarienė. Penktas buvo nukreiptas prieš 5 ritualinius katalikų bažnyčios sakramentus - sutvirtinimo, atgailos, paskutinio patepimo, kunigystės ir santuokos. Šeštasis - krikščionių laisvės problemos aptarimas, apimantis kai kuriuos politikos ir socialinius klausimus. Prie šio traktato J.Kalvinas dirbo visus 25 metus: pildė, plėtė, keitė skyrius vietomis; bet nė vieno savo teiginio nepakeitė ar atsisakė. 1562 m. prancūziškas leidinys - paskutinis J.Kalvino rankos tobulintas ir taisytas. Rusiškas vertimas ir darytas iš šio leidinio. Jį sudaro 4 tomai, o skyrių jau iš viso 80. I tomas atitinka I ir II J.Kalvino traktato knygas, II tomas - III knygą, III tomas - IV knygą.

Žemiau spausdiname vertimą iš I tomo I knygos III skyriaus:

Apie tai, kad Dievo pažinimas žmonių sąmonei yra iš prigimties duotas

1. Mes neabejojame, kad žmonės turi įgimtą dievybės pajautimą, mat Dievas į kiekvieno žmogaus širdį įdėjo žinojimą apie Save, kad nė vienas mūsų negalėtų pasiteisinti savo nežinojimu. Palaipsniui, po lašelį, Jis atnaujina mumyse atmintį apie tai, kad paskui, kada mes visi, nuo pirmo iki paskutinio suprasime, kad Dievas yra, ir kad Jis sukūrė mus, mes patys liudytume prieš save, kad negerbėme Jo ir nepašventėme savo gyvenimo tarnavimui Jam. Jeigu vis dėlto kas nors pasirenka nežinojimą apie Dievą, tai tikriausiai patį tinkamiausią pavyzdį sau ras tarp visiškų debilų, kurie vos supranta, kas tai yra žmogus. Netgi senovės pagonių rašytojas Ciceronas tvirtino, kad nėra tokios barbariškos genties, tokios grubios ir laukinės tautos, kuri neturėtų giliai išsisknijusio įsitikinimo apie kokio nors dievo - aukštesnės būtybės - egzistavimą. Netgi jie turi religijos pradmenis, nors daugiau visu kuo kitu nesiskiria nuo gyvulių. Iš to matyti, kad Dievo pažinimas yra tvirtai užvaldęs žmonių širdis ir giliai išsisknijęs į jų sąmonę. Taigi nuo pasaulio pradžios nebuvo nė vieno krašto, nė vienos gyvenvietės, nė vieno namo, kuris galėtų apsieiti be religijos, tai darosi aišku, kad visa žmonių giminė turi savo širdyse giliai įtvirtintą dievybės pajautimą. Apie tai savotiškai liudija stabų garbinimas. Mums gerai žinoma, kaip nenoriai žmonės prisiverčia nusižeminti ir pripažinti kitų tvarinių viršenybę. Nesunaikinamas dievybės pripažinimo jausmo prasiveržimas žmonių sąmonėje yra nuostabus, nes žmonės geriau linkę nusilenkti medžio gabalui ar akmeniui negu likti visiškai bedieviais. Pasirodo, žmonėms priimtinau nugalėti savo valios pasipriešinimą, nei apsieiti visai be religijos. Iš tikrųjų, kaip turi būti užgniauztas įgimtas išdidumas, jei atmetę savo įprastą puikybę taip nusižemina norėdami pagarbinti Dievą.

2. Taigi visos kalbos jog religija buvo sugalvota gudrių ir apskrių žmonių tam, kad laikytų pažabotą paprastą liaudį - ne daugiau kaip visiškai tuščiažodžiavimas. Išėitų, kad žmonėms, puoselejantiems sąžiningą tarnavimą Dievui, dievotumas nieko nereiškia. Aš gi tvirtinu, kad dauguma klastūnų, gudruolių specialiai griovė tikėjimą, kad priverstų prastuomenę nesvarstant nusižeminti ir įgąsdinus padaryti ją paklusnią. Tačiau tai jiems niekada nebūtų pavykę, jei žmonių sąmonėje nebūtų egzistavęs nepajudinamas **tikėjimas** Dievu ir, gal būt, netgi įsitikinimas, kad nusilenkti Dievui būtina. Ir iš jo, kaip iš sėklos išauga polinkis į religiją. Ir neįtikėtina, kad norintiems pasinaudoti nemokšų idiotiškumu patiems būtų atimtas Dievo pažinimas. Ir senovėje, ir dabar dauguma drįsta neigti Dievo buvimą. Bet ką betvirtintų tie žmonės, jie būtinai pajaučia tai, ko norėtų nežinoti. Istorija nežino labiau išūlaus ir žiauraus žmogaus, kaip Romos imperatorius G.Kaligula, tačiau taip pat niekas nejautė ir didesnės negu jis baimės, širdgėlos ir maudulio mažiausiai Dievo rūstybei pasireiškus. Šitaip prieš savo valią jis bijojo Dievo, kurį iš visų jėgų stengėsi niekinti Taip dažnai atsitinka ir su tikinčiųjų gundytojais: kuo su didesniu išūlumu jie tyčiojasi iš Dievo, tuo stipriau dreba net nuo krintančio lapo šlamesio. Aš klausiu jūsų: argi tai ne Dievo didybė keršija jiems jų sąžinės sukrėtimu tuo stipresniu, kuo atkakliau jie stengiasi Jo išvengti. Jie ieško mažiausio plyšelio, kad pasislėptų nuo Dievo buvimo ir taip pašalintų Jį iš savo širdžių, tačiau norom nenorom atsiduria iš visų pusių Jo apsupti ir negali ištrūkti. Ir net jei ištrunka, jiems vėl ir vėl tenka spęsti tą patį klausimą. Dievo didybės pajautimas gimdo juose nerimą. Tad jei jie ir gauna šią tokį atokvėpį, tai jis panašus į girtuoklio ar bepročio būseną, kada net sapne nėra ramybės, be perstojo kankina košmarai ir siaubą keliantys vaizdai. Tad ir tokie užkietėję nedorėliai yra mums pavyzdys, parodantis, kad Dievas leidžia pažinti Jį visiems žmonėms ir šis žinojimas yra **neišdildomas**.

Vertė D.Gudliauskienė

“Antrasis Helvetiškas išpažinimas”

*Širdimi priimtas tikėjimas veda į teisumą, o lūpomis išpažintas - į išganymą.
Rom. 10,10*

Šiais metais kaunietis Arūnas Girlevičius padovanojo mūsų Bažnyčios tikintiesiems jo paties išverstą ir atspausdintą vieną iš svarbiausių reformatų Bažnyčiai tikėjimo knygų “Antrąjį Helvetišką išpažinimą” /Confessio Helvetica Posterior/.

“Confessio Helvetica Posterior” buvo paruošta vieno iš reformatų tikėjimo kūrėjų Heinricho Bullingerio /1504-1575/ ir pirmą kartą atspausdinta lotyniškai 1566 m. kovo 12 d. Ciuriche.

“Mūsų, Lietuvos reformatų, tikėjimo svarbiausios knygos: “Didžioji Agenda”/1637/, “Antrasis Helvetiškas išpažinimas”/1566/ niekada nebuvo išverstos į lietuvių kalbą, todėl, kaip ir kai kurie kiti raštai, yra apgaubiamos paslapties aureole ir daromos net ginklu kivrčiuose tarp atskirų asmenų ar grupių reformatų bendruomenėje” - rašo baigiamajame žodyje pristatydamas darbą A.Girlevičius.

Sutrumpintas vertimas yra darytas iš 1967 m. Ciuriche Cvinglio leidyklos ketvirtojo pataisyto leidimo “Das Zweite Helvetische Bekenntnis”. Šis teologijos konspekto pirmas sąsiuvinis buvo parengtas ir padaugintas dovanai bei išsiuntinėtoms visoms vienuolikai reformatų parapijų. Toliau autorius rengia antrąjį sąsiuvinį - “Bažnyčios tarnai”. Tikimės, kad Arūnas nepristigs kantrybės, įvykdys savo prisiimtą įsipareigojimą ir pradžiugins Lietuvos reformatus pilnu “Antrojo Helvetiško išpažinimo” leidiniu lietuvių kalba.

Te Dievas jam padeda ir suteikia kantrybės bei ištvermės.

D.Gudliauskienė

Spausdiname ištrauka iš A.Girlevičiaus išversto “Antrojo Helvetiško išpažinimo”:

IV.DIEVO, KRISTAUS IR ŠVENTŪJŲ PAVEIKSLAI

1-3. Kadangi Dievas yra nematoma dvasia ir begalinė esybė, Jis negali būti pavaizduojamas kieno nors menu ar paveikslu; todėl mes remdamiesi Šventu Raštu nebijome Dievo paveikslo pavaizdavimą pavadinti tikrai grynu melu. Todėl mes atmetame ne vien pagoniškus stabus, tačiau taip pat ir paveikslus, kurie gerbiami kitų krikščionių. Nes nors Kristus buvo priėmęs žmogišką esybę, Jis tai padarė ne dėl to, kad tarnautų modeliui skulptoriams ir tapytojams.

6. Jis nesakė, kad Bažnyčioje Jis dalyvaus kūniškai, tačiau mums pažadėjo savo dvasia būti šalia./Jon. 16,7/.

9. Viešpačiui patinka, kai skelbiama Evangelija /Mk.16,15/ tam, kad žmonės būtų apšviečiami tikėjime ir būtų mokomi dieviškų dalykų, bet ne piešimu ar piešiniais tauta būtų mokoma; Jis taip pat įsteigė sakramentus, tačiau niekus nepaliko atvaizdų.

Choro “Giesmė” nauja kasetė

Pasirodė nauja Vilniaus reformatų choro “Giesmė” kasetė “Koncertas”, taip pavadinta dėl to, kad pirmoje dalyje skamba koncertas, įrašytas Lehnin /Lenyno/ vienuolyno bažnyčioje, kai choras š.m. rugpjūčio mėnesį svečiavosi Vokietijoje. Šioje XIVa. statytoje bažnyčioje yra labai gera akustika, čia įrašus darosi geriausi Vokietijos ir užsienio chorai. Antroje dalyje yra choro ankstesniais metais Lietuvos radijo studijoje įrašytos Kalėdų giesmės, giesmės iš Martyno Mažvydo giesmynų bei kiti įrašai. Iš viso šioje kasetėje yra apie 40 kūrinų iš choro repertuaro.

Norintys įsigyti kasetę “Koncertas”, prašomi kreiptis į choro pirmininkę Gigają Suveizdienę tel. 417835.

Žinios iš Biržų parapijos

J.Dagilio informacija

Lapkričio 22 d. Biržų reformatų bažnyčios parapijiečiai gražiai paminėjo į amžinybę išėjusius savo artimuosius. Pamaldas laikė kun.senj. P.Čepas ir kun. D.Hartmanas iš Diusburgo /Vokietija/. Po pamaldų svečiai iš Vokietijos D.Hartmanas ir H.Rombergas bendravo su parapijos nariais ir aptarė tradicinės jaunimo stovyklos Nem.Radviliškyje organizavimo klausimus. Tokią stovyklą visos Lietuvos protestantų šeimų vaikams numatyta surengti 1999 metų liepos 10 - 17 dienomis.

Laikraštyje "Biržiečių žodis" lapkričio - gruodžio mėnesiais straipsnių serijoje "**Vienos giminės susiklostę likimai**" pateikti Eugenijos Jašinskaitės - Dagienės prisiminimai apie savosios **Šernų giminės** kelių kartų žmonių likimus. Skaitytojai galėjo susipažinti su Lietuvos 1918 metų Nepriklausomybės Akto signataro Jokūbo Šerno, kunigo Adomo Šerno ir kitų šios giminės narių gyvenimu ir veikla, jų likimais.

Iš poezijos sąsiuvinių

Rami naktis

Rami naktis, tik medžiai šnara tyliai.
Žvaigždutės mirksi gelmėje dangaus,
Gal mena jos tą vakarą vėlyvą,
Kai gimė Išganytojas žmogaus.

Rami naktis, aplinkui balta, balta,
Žemelė puošias snaigių vainiku,
Kažkur toli, už girių varpas gaudžia,
O mintys bėga, sukasi ratu.

Kaip greitai lekia metai šiam pasauly.
Čia jaunas, štai, žiūrėk, jau pasenai,
Ar greit užgęs danguj žvaigždė manoji-
Tai žino vienas Dievas ten aukštai.

Kotryna Naktintytė

Linksmų Šventų Kalėdų ir

Dievo palaimintų laimingų Naujųjų Metų!

Primename seniūnų telefonus: Dalija Gudliauskienė 429118, Donata Indriūnaitė 342824, Angelina Kamčiatnienė 733757, Alfredas Naktinis 752602, Danutė Pranulienė 444272, Lilija Slėnienė 414535, Birutė Šernaitė 617690

Korektorė

Dalia Pronskietytė

Parengė

Dalija Gudliauskienė